

Міністерство освіти і науки України
Інститут модернізації змісту освіти

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського
Інститут педагогіки НАПН України, відділ навчання мов національних меншин і зарубіжної літератури
Ізмаїльський державний гуманітарний університет Харбінський інженерний університет (Китай)
Кіонгінський національний педагогічний університет, м. Інчхон, Республіка Корея
Русенський університет імені Ангела Канчева, Болгарія
Шуменський університет імені Єпископа Костянтина Преславського, Болгарія
Кагульський державний університет імені Богдана Петричейку Хашдеу, Молдова
Тараклійський державний університет імені Григорія Цамблака, Молдова

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 205-річчю
Університету Ушинського

(6 червня 2022 року, м. Одеса)

在过去传统教育观念基础上建立的国民教育体系，是单一型的国民教育体系。这种教育体系主要以学校型的教育为唯一的构成要素。而在终身教育看来，凡对人格的形成和人的发展具有促进作用的正规教育，非正规教育及非正式教育，都应该被视为有意义要素。人离不开教育，我国自古就有“活到老，学到老”的传统。终身教育所意味的，并不是指一个具体的实体，而是泛指某种思想或原则，或者说是指一系列的关系与研究方法。概括而言，也即指人一生的教育与个人及社会生活全部教育的总和。在学习型社会中，终身教育体系不以未来的职业谋求、经济利益为目的，它充分尊重学习主体的个人爱好、愿望，营造的是一种积极向上、乐观奋进的教育氛围。终身教育体系是面向社会广大的民众，实现真正意义上的学习参与、启迪人性和重构人生的重大价值。

结论及讨论：终身教育是贯穿人一生、面向全体社会成员的教育体系，国民教育体系是终身教育体系的重要组成部分，国民教育是终身教育的基石，没有现代国民教育作为依托，终身教育也就难以建立。简而言之，建立一个以实现终身教育理念为目标的现代国民教育体系是至关重要的。将各种原本独立的、互不关联的、乃至互相隔绝的教育资源进行重新整合和梳理，然后以人的各个不同时期为中轴线，以与人关系最为密切的学校、家庭及社会等形态为横断面，由此围绕人的一生发展构建成一个立体的教育学习网络。因此，现代国民教育体系构建的理论基础就是终身教育所要倡导的理念，而唯有指向人的终身发展的教育体系才是最具现代化的、最为先进的教育体系。

参考文献

1. 吴遵民 (1999) .现代国际终身教育论.上海教育出版社.
2. 张振元 (2004) .现代国民教育体系中职业教育的定位.职业技术教育.
3. 吴遵民 (2004) .关于完善现代国民教育体系和构建终身教育体系的研究.中国教育学报.
4. 吴遵民 (2004) .终身学习概念产生的历史条件及其发展过程.教育评论.
5. 张青 (2003) .现代国民教育体系及国民教育目标.长江论坛.
6. 夏业良 (2008) .中国国民教育体系缺陷.发展论坛.

МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ІНОЗЕМНИХ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Наталія Московчук, кандидат педагогічних наук, старший викладач
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язу

Анотація. В межах аналізу «Забезпечення позитивної мотивації студентів-іноземців до вивчення професійно спрямованої української мови» як засадничої педагогічної умови формування українськомовної професійно-комунікативної компетенції майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей визначено специфічні мотиваційні чинники, які впливають на українськомовну підготовку майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей.

Ключові слова: педагогічна умова, «педагогічні умови формування українськомовної професійно-комунікативної компетенції майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей», «мотив», «мотивація», «мотиваційна сфера».

MOTIVATIVE FACTORS OF FORMATION OF UKRAINIAN-LANGUAGE PROFESSIONAL-COMMUNICATIVE COMPETENCY OF FUTURE FOREIGN TECHNICAL AND TECHNICAL SPECIALISTS

Natalia Moskovchuk, Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer
State University of Intelligent Technologies and Telecommunications, Odesa, Ukraine

Abstract. Within the analysis "Ensuring positive motivation of foreign students to study professionally oriented Ukrainian language" as a basic pedagogical condition for the formation of Ukrainian-language professional and communicative competence of future foreign specialists in specific specialties identified specific motivational factors influencing Ukrainian-language training of future foreign specialists.

Key words: pedagogical condition, "pedagogical conditions of formation of Ukrainian-language professional-communicative competence of future foreign specialists of technical specialties", "motive", "motivation", "motivational sphere".

Освітнє середовище технічного закладу вищої освіти України становить специфічний сенсоутворювальний контекст, перебування в якому іноземних майбутніх фахівців спрямоване на формування в них українськомовної професійно-комунікативної компетенції. Досягненню означеної мети передусє, зокрема, визначення педагогічних умов формування українськомовної професійно-комунікативної компетенції.

Зупинимося на трактуванні поняття «педагогічна умова». У довідковій літературі педагогічна умова визначається як обставина, що впливає на ефективність формування професійних та особистісних якостей студентів і яку необхідно враховувати в процесі навчання майбутніх фахівців у закладах вищої освіти [8].

Педагогічні умови у дослідженні А. Багдуєвої трактуються як обставини процесу навчання і виховання, які є результатом цілеспрямованого відбору, конструювання і застосування елементів змісту, методів, а також організаційних форм навчання з метою досягнення дидактичних цілей [2, с.12].

На думку А. Найн, педагогічні умови — це сукупність об'єктивних можливостей змісту, форм, методів і прийомів підвищення ефективності освітньо-виховного процесу і матеріально-просторового середовища, що забезпечують успішне вирішення поставлених і проєктованих завдань [11, с.78]. Аналогічне визначення пропонує О. Назарова, яка розглядає педагогічні умови як сукупність об'єктивних можливостей змісту, форм, методів, педагогічних прийомів і матеріально-просторового середовища, які спрямовані на розв'язання дослідницьких завдань [10].

За І. Аксаріною, педагогічні умови – це ті умови, які свідомо створюються в освітньому процесі і повинні забезпечувати найбільш ефективне протікання цього процесу [1, с.12].

Л. Загребельна педагогічними умовами вважає обставини, від яких залежить і на основі яких відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців, і акцентує на тому, що цей процес опосередковується активністю особистості [6, с. 29].

Таким чином, урахуовуючи наукові визначення поняття «педагогічні умови» та дидактичні принципи українськомовної підготовки майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей, під педагогічними умовами формування українськомовної професійно-комунікативної компетенції майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей розуміємо низку свідомо створених на основі аналізу всіх чинників, що впливають на формування

українськомовної професійно-комунікативної компетенції, взаємопов'язаних обставин та характеристик освітньо-професійного комунікативного простору, що забезпечують організацію та ефективне функціонування процесу українськомовної підготовки майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей. Педагогічні умови формування українськомовної професійно-комунікативної компетенції майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей складають певну особистісно-змістову парадигму, що спрямована на розвиток особистості майбутнього іноземного фахівця, його активну діяльність, адаптацію, самовизначення, самореалізацію тощо. У дослідженні педагогічними умовами було обрано: забезпечення позитивної мотивації студентів-іноземців до вивчення професійно спрямованої української мови; наявність розвивального комунікативно-українськомовного середовища для студентів-іноземців технічного профілю; адаптативно-педагогічну підтримку студентів-іноземців в освітньому просторі України; занурення студентів-іноземців в активну українськомовну мовленнєву діяльність професійної спрямованості.

Забезпечення позитивної мотивації студентів-іноземців до вивчення професійно спрямованої української мови є засадничою педагогічною умовою формування українськомовної професійно-комунікативної компетенції майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей, оскільки мотивація є фундаментальним психічним механізмом, що забезпечує продуктивну роботу найважливіших для підготовки майбутніх фахівців психічних процесів. У контексті аналізу мотивації, як однієї з педагогічних умов формування українськомовної професійно-комунікативної компетенції, звернемо увагу на мотив як на визначальний чинник формування механізму висловлювання, що запускає в роботу операції з вибору та поєднання лексичної одиниці, актуалізує форму лексичної одиниці [7]. Такий ракурс аналізу проблеми мотивації майбутніх фахівців необхідний, оскільки дослідження впливу мотивації на механізм породження мовлення українською мовою в іноземних студентів технічних спеціальностей визначає мотивуючу педагогічну технологію. Погоджуємося з І.Зимньою, яка вважає, що мотивація виконує роль «пускового механізму» будь-якої діяльності: праці, спілкування і пізнання [7]. О. Леонт'єв визначає мотив як саму діяльність. Щодо мовленнєвої діяльності, автор зауважує: «це означає, що є якість немовленнєве завдання, для виконання якого і здійснюється мовленнєва діяльність, яке вирішується мовленнєвими засобами. Висловлювання або текст є процесом вирішення такого завдання і лише вторинним продуктом або результатом такого вирішення» [9, с.25].

Мотивація, як джерело людської активності, вивчається дослідниками з різних ракурсів і визначається по-різному. Вважаємо за потрібне конкретизувати поняття «мотивація» у співвідношенні зі спорідненими – «мотив», «мотиваційна сфера». «Мотив – це те, заради чого здійснюється діяльність, як мотив можуть виступати предмети зовнішнього світу, уявлення, ідеї, почуття і переживання. Словом, все те, в чому знайшла своє втілення потреба» [3, с. 53]. Ширшим є поняття «мотивація», яке «є тим складним механізмом співвіднесення особистості зовнішніх і внутрішніх чинників поведінки, що визначає виникнення, напрям, а також способи здійснення конкретних форм діяльності» [5, с. 148]. Найбільш емним з цих понять є поняття «мотиваційна сфера», що, за Л. Виготським, містить і афективну, і вольову сфери особистості, переживання задоволення потреби [4].

А. Реан зазначає, що діагностика мотиваційної сфери є складним завданням, оскільки мотиви діяльності і поведінки, що утворюють ядро особистості, є найбільш «закритою зоною» і найбільш оберігається (свідомо чи підсвідомо) самою особистістю від стороннього проникнення в цю сферу. Характерологічні особливості, на думку науковця, в цілому більш усталені, ніж інтереси, але, з іншого боку, яскраво виражені професійні інтереси, як елемент у загальній структурі мотивації особистості, істотно впливають на задоволеність професією і на продуктивність діяльності, в тому числі і в процесі здобуття професії. Вплив мотивації на продуктивність діяльності завжди вважався надзвичайно суттєвим. До того ж успішність освітньо-професійної діяльності визначається не тільки силою мотивації, але і структурою мотивів. А. Реан довів шляхом експерименту, що позитивна професійна мотивація може навіть компенсувати нестаток здібностей. Натомість негативна професійна мотивація не

компенсується навіть високим рівнем професійно-інтелектуальних здібностей [13]. Мотиваційний комплекс особистості є типом співвідношення таких видів мотивації: внутрішньої мотивації (для особистості має значення діяльність сама по собі), зовнішньої мотивації (в основі мотивації професійної діяльності лежить прагнення до задоволення зовнішніх потреб по відношенню до змісту самої діяльності (соціального престижу, зарплатні тощо)). Зовнішні мотиви диференціюються тут на зовнішні позитивні і зовнішні негативні. Зовнішні позитивні мотиви, безсумнівно, більш ефективні і більш бажані з усіх поглядів, ніж зовнішні негативні мотиви [14].

Забезпечення позитивної мотивації студентів-іноземців до вивчення професійно спрямованої української мови можливе за умови «запуску» і регулювання механізму мотивації. Важливим у цьому процесі є чітке розуміння специфіки мотиваційної сфери особистості, складність якої полягає в тому, що вона є неоднорідною, багаторівневою та має ієрархічну будову. Ієрархічна структура мотиваційної сфери, за Л. Божович, визначає спрямованість особистості людини, яка має різний характер у залежності від того, які саме мотиви за своїм змістом і будовою стали домінуючими [3, с. 52]. Слід зазначити, що структура мотиваційної сфери має властивість постійно змінюватися та розвиватись. Мотивація до навчання складається з низки спонукань, що постійно змінюються і вступають у нові відношення один з одним (потреби і сенс навчання, його мотиви, мета, емоції, інтереси). Тому, як зазначає А. Маркова, становлення мотивації є не просте зростання позитивного або посилювання негативного ставлення до навчання, а ускладнення структури мотиваційної сфери, спонукань, що входять у неї, поява нових, більш зрілих, подекуди суперечливих відношень між ними [16].

Передусім необхідно визначити перелік компонентів мотиваційної сфери та їх співвідношення. Так, на думку І. Зимньої, до структури мотиваційної сфери входять: потреба в навчанні, сенс навчання, мотив навчання, мета, емоції, ставлення та інтерес. Зміст визначених компонентів та характер взаємодії між ними визначають такі чинники: освітня установа, де здійснюється освітня діяльність; організація освітнього процесу; суб'єктні особливості того, хто навчається (вік, стать, інтелектуальний розвиток, здібності, самооцінка, його взаємодія з іншими учасниками освітнього процесу тощо); суб'єктні особливості педагога, зокрема система його ставлень до студента, справи; специфіка навчального предмета [7].

Н. Симоною доведено, що поряд із визначеними компонентами мотиваційної сфери на результат іншомовної професійно-мовленнєвої підготовки впливають мотиваційні орієнтації на процес, результат, оцінку викладачем і запобігання неприємностей, що характеризуються відносною незалежністю від умов навчання, яка проявляється у стабільності зв'язків між орієнтаціями на процес і результат, з одного боку, та орієнтаціями на «оцінку викладачем» і «запобігання неприємностей», з іншого, і варіативністю зв'язків залежно від умов навчання, сітки годин, особливостей освітньої програми тощо [15].

Дослідження освітньої діяльності студентів [3,7] засвідчують, що серед соціогенних потреб найбільший вплив на її ефективність має потреба в досягненні – прагненні людини до покращення результатів своєї діяльності. Міра задоволення від навчання залежить від ступеня задоволення цієї потреби. Така потреба змушує студентів більше концентруватися на навчанні і одночасно підвищує їхню соціальну активність. Істотний вплив на навчання має потреба в спілкуванні, домінуванні, розширенні світогляду, засвоєнні та систематизації знань. Саме ця група мотивів співвідноситься зі специфікою пізнавальної діяльності особистості та характеризується позитивним емоційним тоном і ненаситністю. Керуючись подібними мотивами, студент, незважаючи на втому, всупереч іншим відволікаючим чинникам, наполегливо і захоплено засвоює навчальний матеріал. Суголосно з Ю. Орловим, доходимо висновку, що «вирішальний вплив на академічні успіхи має пізнавальна потреба в поєднанні з високою потребою в досягненнях» [12, с. 75].

Аналіз наукової літератури (Л. Божович, Л. Виготський, І. Зимня, А. Маркова, Ю. Орлов, А. Реан, С. Рубінштейн, Н. Симонова та ін.) дав змогу визначити специфічні мотиваційні чинники, які впливають на українськомовну підготовку майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей. Це насамперед зміст навчального матеріалу та його

зв'язок з майбутньою спеціальністю, що стає передумовою виховання широких соціальних мотивів, розуміння сенсу та усвідомлення важливості українськомовної підготовки. Зазначимо, що має значення і вплив особистості викладача, яка, у випадку роботи з іноземцями, має значно більше функцій порівняно з навчанням вітчизняних студентів, оскільки для іноземного студента встановлення контакту з викладачем як з провідником в освітньому просторі в чужій державі є першочерговим, а авторитет викладача незаперечним. Викладач встановлює ціннісні орієнтири і регулює емоційне тло, що власне є регуляцією динамічного боку мотивації. Найвиразнішою мотивацією до українськомовної підготовки для іноземного студента на перших етапах навчання є прагнення привчитися до життя в новій країні та досягти якомога кращого навчального результату шляхом подолання мовного бар'єру, налагодити комунікацію з викладачами та студентами, реалізувати власні ідеї, інтереси, здібності, досягти відчуття комфорту і емоційної рівноваги тощо. Проблема двомовності в нашій країні може вплинути на якість українськомовної підготовки майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей, тому вважаємо, що для іноземного студента необхідно створювати такі навчальні та навчально-виховні ситуації, які б демонстрували активне вживання української мови і викликали б прагнення до спілкування нею. На подальших етапах навчання мотивацією слугує бажання іноземця проявити власну індивідуальність, самоствердитись у студентському колективі та реалізуватися у професійній діяльності.

Також важливими є методичні прийоми та педагогічні технології, використані в ході освітнього процесу. Вони мають забезпечити можливість студенту проявити в навчанні власну самостійність, ініціативність та активність. Зокрема, в дослідженні було використано такі завдання (вправи «Типові синтаксичні конструкції науково-технічного підстилю наукового стилю мовлення», «Наукове мовлення», «Діловий документ», «Робота з текстом», «Кейс-студія»), вирішення яких вимагало активної пошукової діяльності, створено проблемні ситуації, вирішення студентом яких неможливе за допомогою того запасу знань, який він має, що стимулює його до отримання нових знань. Продуктивною виявилася технологія, що змушувала використовувати засвоєні знання в різних, нових для студента ситуаціях. До прикладу, в межах позааудиторної роботи іноземні студенти були залучені до навчально-ділових ігор («Україна - NASA», «Мозок країни», «Кастинг», «Найрозумніший»), дебатів з тем «Чи добре там, де нас немає», «Технічний прогрес змінив наше життя. На краще?», «Проблема доступності освіти», лінгвістичних брифінгів за фаховою тематикою («Кіберпростір: арена суперництва чи простір можливостей?», «Радіо: спогад про минуле чи шлях у майбутнє», «Інженер: попит та пропозиції?», «Мозкові штурми з тем «Сходи до успіху», «Мій перший мільйон», «Врятуймо нашу планету!»). Такі навчальні завдання підтримували постійну розумову напругу та потребу долати нові, але долані труднощі. Різноманітність змісту дисципліни «Українська мова як іноземна», різноманітність педагогічних прийомів та технологій також сприяли формуванню усталеної мотивації до українськомовної підготовки, оскільки «новизна матеріалу – найважливіша передумова виникнення інтересу до нього» [7, с. 136]. У ході навчання намагалися сформувати в майбутнього фахівця вміння мотивувати себе у освітній та професійній діяльності, переконувати себе у необхідності її здійснення, акцентувати себе на тому, що навчання та його результати важливі особисто для нього.

Таким чином, вивчення різних рівнів мотиваційної сфери та мотивації як складної системи, що містить інтереси, потреби, цінності, прагнення, ідеї, настанови, почуття, переживання тощо, заради яких відбувається діяльність у процесі вибору способів досягнення бажаного через координацію зовнішніх і внутрішніх чинників визначеної діяльності, дозволяє виявити особливості у визначенні студентом свого професійного вибору, обрати найбільш актуальні дидактичні підходи і методики, які дадуть змогу максимально покращити результат у процесі українськомовної професійно-мовленнєвої підготовки майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей.

Список використаних джерел:

1. Аксарина И. Ю. Педагогические условия адаптации выпускников школ на этапе перехода от общего к высшему профессиональному образованию : автореф. дис. на соискание научн. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Общая педагогика, история педагогики и образования» / И. Ю. Аксарина. М., 2006. 19 с.
2. Багдуева А. В. Педагогические условия формирования профессиональной готовности будущих специалистов с использованием информационных технологий (на примере специальностей кадастрового профиля) : автореф. дис. на соискание научн. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Общая педагогика, история педагогики и образования» / А. В. Багдуева. Улан-Уде, 2006. 23 с.
3. Божович Л. И. Избранные психологические труды / Л. И. Божович; [под ред. Д. И. Фельдштейна]. М., 1995. 348 с.
4. Виготский Л. С. Педагогична психологія / Л. С. Виготський. М., 1991. 480 с.
5. Джидарьян И. А. О месте потребностей, эмоций и чувств в мотивации личности / И. А. Джидарьян // Теоретические проблемы психологии личности. М.: Наука, 1974. С.145 – 169.
6. Загребельна Л. В. Педагогічні умови підготовки майбутніх менеджерів у економічних навчальних закладах / Л. В. Загребельна // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методи навчання у підготовці фіхівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : [зб. наук. праць]. Київ-Вінниця: Планер, 2005. Вип. 8. С. 280 – 291.
7. Зимняя И. А. Педагогическая психология : [учебник для вузов] / И. А. Зимняя. [2-е изд., доп., испр. и перераб.]. М.: Логос, 2002. 384 с.
8. Карпичев В. С. Организация и самоорганизация социальных систем : словарь / В. С. Карпичев ; Российская академия гос. службы при Президенте РФ. М.: Издательство РАГС, 2001. 125 с.
9. Леонтьев А. А. Высказывание как предмет лингвистики, психолингвистики и теории коммуникации / А. А. Леонтьев // Синтаксис текста. М., 1979. С. 18–36.
10. Назарова О. Л. Новые информационные технологии в управлении качеством образовательного процесса в колледже / О. Л. Назарова // Информатика и образование. 2003. № 11. С. 79 – 84.
11. Найн А. Я. Инновации в образовании : [монография] / А. Я. Найн. – Челябинск: ИПР МО РФ, 1998. 288 с.
12. Орлов Ю. М. Стимулирование побуждения к учению / Орлов Ю. М., Творогова Н. Д., Шкуркин В. И. М., 1988. 120 с.
13. Реан А. А. Психология и педагогика / Реан А. А., Бордовская Н. В., Розум С.И. СПб.: Питер, 2000. 432 с.
14. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии: в 2 т. / С. Л. Рубинштейн. Т.1. М.: Педагогика, 1989. 488 с.
15. Симонова Н. М. Экспериментальное исследование структуры мотивации при усвоении иностранного языка в вузе: дисс. на соискание научн. степени канд. психол. наук / Н. М. Симонова. М., 1982. 158 с.
16. Формирование интереса к учению у школьников / [Под ред. А. К. Марковой]. М., 1986. 192 с.

References:

1. Aksarina, I. (2006). Pedagogical conditions of adaptation of school graduates at the stage of transition from general to higher professional education: author's ref. dis. at the request of scientists. Ph.D. ped. Science: special. 13.00.01 "General pedagogy, history of pedagogy and education" / I. Yu. Aksarina. M., 19 p.

2. Bagdueva, A. (2006). Pedagogical conditions for the formation of professional readiness of future professionals using information technology (on the example of cadastral profile specialties): author. dis. at the request of scientists. Ph.D. ped. Science: special. 13.00.01 "General pedagogy, history of pedagogy and education" / AV Bagdueva. - Ulan-Ude, 23 p.
3. Bozhovich, L. (1995). Selected psychological works / LI Bozhovich; [ed. DI Feldstein]. M., 348 p.
4. Vygotsky, L. (1991). Pedagogical psychology / LS Vygotsky. M., 480 p.
5. Dzhidaryan, I. (1974). On the place of needs, emotions and feelings in the motivation of personality / IA Dzhidaryan // Theoretical problems of personality psychology. M.: Nauka, P.145 - 169.
6. Zagrebelna, L.(2005). Pedagogical conditions for the training of future managers in economic educational institutions / LV Zagrebelna // Modern information technologies and innovative teaching methods in the training of scholars: methodology, theory, experience, problems: [collection. Science. work]. Kyiv-Vinnytsia: Planer. Issue. 8, P. 280 - 291.
7. Zymnia, I. (2002). Pedagogical psychology: [textbook for universities] / [2nd ed., Ext., Corrected. and reworked.] - M.: Logos, 384 p.
8. Karpichev, V. (2001). Organization and self-organization of social systems: dictionary / VS Karpichev; Russian Academy of State service under the President of the Russian Federation. - M., 125 p.
9. Leont'ev, A. (1979). Statement as a subject of linguistics, psycholinguistics and communication theory / AA Leont'ev // Syntax of the text. M., P. 18–36.
10. Nazarova, O. (2003). New information technologies in the management of the quality of the educational process in college / OL Nazarova // Informatics and education. № 11. P. 79 - 84.
11. Nine, A. (1998). Innovations in education: [monograph] / Chelyabinsk: IPR MO RF. 288 p.
12. Orlov, Yu. (1988). Stimulation of motivation to learn / Orlov Yu., Tvorogova N., Shkurkin V. M., 1988. 120 p.
13. Rean, A. (2000). Psychology and pedagogy / Rean A., Bordovskaya N., Mind S. 432 p.
14. Rubinstein, S. (1989). Fundamentals of general psychology: in 2 volumes. Vol.1. M. 488 p.
15. Simonova, N. (1982). Experimental study of the structure of motivation in the acquisition of a foreign language in higher education: diss. at the request of scientists. Ph.D. psychol. Sciences. M., 158 p.
16. Formation of interest in learning in schoolchildren (1986). [Ed. AK Markova]. M., 1986. 192 p.

ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Руслана Найда, кандидат педагогічних наук, доцент,

ВСП «Дубенський педагогічний фаховий коледж Рівненського державного гуманітарного
університету», Україна

Анотація. У статті досліджено теоретичні питання формування методичної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у процесі педагогічної практики.

Ключові слова: майбутні вихователі ЗДО, методична компетентність, фахова підготовка, педагогічна практика.